

ክፈ. 909^ሠ

ዳኞች፡-ብርሃኑ አመነው

ተሾመ ሽፈራው

ሀብታሙ እርቅይሁን

ብርሃኑ መንግሥቱ

ነጻነት ተገኝ

አመልካች ፡-አቶ ቶሬቅ መለሰ- ቀረቡ

- ተጠሪዎች፡- 1. አቶ እንድሪስ ሳቢር
- 2. አቶ ቶሬቅ ሳሊህ

} በሌሎች

መዝገቡ ተመርምሮ ከዚህ የሚከተለው የፍርድ ውሳኔ ተሰጥቷል፡፡

ፍርድ

ጉዳዩ አክሲዮን በሐራጅ ለመሸጥ በወጣ ማስታወቂያ ላይ ያልተገለጸ የባለአክሲዮን ዕዳ የመክፈል ኃላፊነት የማን እንደሆነና በሐራጅ ሽያጩ ላይ የሚኖረውን ሕጋዊ ወጤት የሚመለከት ነው፡፡ ፍርዱን በሚያስፈጽመው በፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት 1ኛ ተጠሪ የፍርድ ባለመብት፣ 2ኛ ተጠሪ ደግሞ የፍርድ ባለእዳ በመሆን የተከራከሩ ሲሆን የአሁን አመልካች ደግሞ በፍርድ አፈጻጸም ምክንያት በተደረገ የአክሲዮን ሐራጅ ሽያጭ አክሲዮኑን የገዙ ናቸው፡፡ ከክርክሩ እንደተረዳነው 1ኛ ተጠሪ በ2ኛ ተጠሪ ላይ ያስፈረዱትን ገንዘብ ለማስከፈል 2ኛ ተጠሪ በሲነመር ትሬዲንግ አክሲዮን ማኅበር ያላቸውን አክሲዮን ተሽጦ የፍርድ እዳው እንዲከፈል የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በሰጠው ትእዛዝ መሃሻ የፌዴራል ፍርድ ቤቶች የፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት በቀን 12/03/2010 ዓ/ም በታተመ አዲስ ዘመን ጋዜጣ እንዲወጣ ባደረገው የሐራጅ ማስታወቂያ አመልካች በጨረታው ተሳትፈው ባቀረቡት ከፍተኛ ዋጋ በብር 490,000.00 የጨረታው አሸናፊ መሆናቸው ተረጋግጧል፡፡ በዚህም መሰረት አክሲዮኑ በስማቸው እንዲዞር(ለመረከብ) በሚጠይቁበት ጊዜ አክሲዮን ማኅበሩ የፍርድ ባለእዳው(ባለአክሲዮኑ) ያልከፈሉት የግንባታ መዋጮ ብር 532,272.72 እና የሥራ ማስኬጃና ቅጣት ብር 83,549.07 በድምሩ ብር 615,522.69 እዳ እንዳለባቸው በመግለጽ እዳው ካልተከፈለ አክሲዮኑን በስማቸው እንደማያዛወር በመግለጽ ፈቃደኛ ሳይሆን ቀርቷል፡፡

ይህንን ተከትሎ አመልካች አቤቱታቸውን ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት አቅርበው ፍርድ ቤቱ የፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት ማብራሪያ እንዲሰጥ አድርጎ በመ/ቁጥር 185895 ላይ በቀን 02/07/2011ዓ/ም በሰጠው ትእዛዝ በዳይሬክቶሬቱ የተለመደ አሰራር አክሲዮን ሲሸጥ እዳ መኖሩ በማስታወቂያ ላይ

ለተጫራቾች እንደማይገልጽ ጠቅሶ አሰራሩ ይህ ከሆነ ተጫራቾች በራሱ ጥረት አድርጎ ሊመጣበት የሚችለውን ጉዳት መቀነስ እንደሚኖርበት መረዳቱን ገልጾ አመልካች በፈቃዳቸው ሳያጣሩ የገዙትን አክሲዮን ሊረከቡ ይገባል በማለት የአመልካችን ጥያቄ እንዳልተቀበለ በመግለጽ መዝገቡን ዘግቷል።

አመልካች ከላይ ይዘቱ በተመለከተው ትእዛዝ ቅር በመሰኘት ይግባኝ ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት አቅርቦዋል ፍርድ ቤቱ በመ/ቁጥር 175625 ላይ ተጠሪዎች ቀርበው እንዲከራከሩ ጥሪ አድርጎላቸው ተጠሪዎች ባለመቅረባቸው የአመልካችን ይግባኝ ማመልከቻ መርምሮ በቀን 04/06/2012 ዓ/ም በሰጠው ውሳኔ ከፍተኛ ፍርድ ቤት የፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት የአክሲዮን ሐራጅ ሽያጭ ማስታወቂያ ላይ አክሲዮኑ ያለበት እዳ ባለው አሰራር አይገለጽም ያለውን መቀበሉ በፍ/ብ/ስ/ስ/ሕግ ቁጥር 423/2 ስር የተደነገገውን የሚቃረን በመሆኑ ሊታረም የሚገባው ነው ካለ በኋላ ጸንቶ በሚገኘው ውል የሚተላለፈው መብቱ ብቻ ሳይሆን ግዴታውም ጭምር በመሆኑ ይግባኝ ባይ እዳው አይመለከተኝም በሚል ያቀረቡትን ጥያቄ የስር ፍርድ ቤት ወድቅ ማድረጉ ከወጤት አንጻር የሕግ መሰረት ያለው ነው በማለት በማዕድናት ወስኗል። አመልካች ለዚህ ችሎት በቀን 03/09/2011 ዓ/ም የተጻፈ የሰበር አቤቱታ ያቀረቡትም በዚህ መሰረት በተሰጠው ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ተፈጽሟል በሚል ሲሆን የአቤቱታቸው ይዘት በአጭሩ የሚከተለው ነው።

የከፍተኛው ፍርድ ቤት በሰጠው ትዕዛዝ በፍ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 423/2 ድንጋጌን አለመከተሉ አግባብ አይደለም በማለት ጠቅላይ ፍርድ ቤቱ ነቅፎ ሳለ ተመልሶ መብትና ግዴታ አይነጣጠሉም በማለት የሰጠው ውሳኔ እርስ በእርሱ የሚጋጭ ነው። ጠቅላይ ፍርድ ቤቱ በመጨረሻ የሰጠው የፍርድ ሀተታ ሲታይ በሽያጭ ውል መብትና ግዴታ እኩል መታየት አለባቸው በሚለው አቅጣጫ ቢታይ እንኳ ሻጩ ፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት ባወጣው የሐራጅ ሽያጭ ላይ እዳ መኖሩን እስካልገለፀ ድረስ አመልካች በሚገዛው ንብረት ላይ እዳ መኖሩን ሳያውቅና ሳይገለፅለት ከገዛ እዳውንም አብሮ ተቀብሏል የሚያሰኝ የሕግ ድንጋጌም ሆነ የሕግ ግምት የለም። በሽያጭ ውል መብትና ግዴታ በተመለከተ በስር ፍርድ ቤትም ሆነ በይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ክርክር አልተነሳም። እንዲሁም ይህ ጉዳይ የንብረት ሽያጭ ጉዳይ ቢሆንም አፈጻጸሙ የሚመራው በሐራጅ ሽያጭ ስርዓት መሰረት እንጂ እንደ ውል ጉዳይ ተቆጥሮ የመብትና ግዴታ ነጥብ የሚነሳበት አይደለም። ጠቅላይ ፍርድ ቤቱ በውጤት ደረጃ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ውሳኔ ፀንቷል ካለ በፍርዱ መግቢያ ላይ ከፍተኛ ፍርድ ቤት የሰጠው ትዕዛዝ በፍ/ሥ/ሥ/ሀ/ቁ 423/2 መሰረት ያላደረገ ነው በማለት የያዘውን ድምዳሜ መልሶ እንደመሰረዘ ስለሚሆን የይግባኝ ሰሚው ፍርድ ቤት መሰረታዊ ውሳኔ የትኛው ነው የሚል ጥያቄ የሚያስነሳ ከመሆኑም በተጨማሪ በአንድ ጉዳይ ላይ ሁለት አይነት ፍርድ መሰጠቱ በራሱ በአንድ ጉዳይ ሁለት አይነት ፍርድ እንደመስጠት ስለሚሆን በራሱ መሰረታዊ የሕግ ስህተት ነው። የሕግ ስህተት በመፈጸም ጉዳዩ እንዳይፈጸም ያደረገው የፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት በመሆኑ ይግባኝ እየተሰማ ባለበት ወቅት የፍርድ አፈጻጸም

ዳይሬክቶሬቱ ጣልቃ እንዲገባ ያቀረብኩትን አቤቱታው ፍርድ ቤቱ አለመቀበሉ መሰረታዊ የሕግ ስህተት በመሆኑ ይታረምልኝ በማለት አቤቱታቸውን አቅርበዋል።

የሰበር አጣሪ ችሎት አቤቱታውን መርምሮ ከአክሲዮን ሽያጭ ጋር በተያያዘ የተሰጠውን ውሳኔ አግባብነት ከፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 423 አኳያ ለመመርመር ጉዳዩ ለሰበር ችሎት ቀርቦ እንዲመረመር የሰጠውን ትእዛዝ ተከትሎ ለተጠሪዎች መጥሪያ ደርሷቸዋል። በአቤቱታው ላይ መልስ እንዲሰጡ ትእዛዝ ሰጥቷል። ሆኖም ተጠሪዎች በአድራሻቸው ሊገኙ እንዳልቻሉ አመልካች በመሐላ ቃል በማረጋገጣቸው ተጠሪዎች አገራዊ ሽፋን ባለው አዲስ ዘመን ጋዜጣ ላይ በሚወጣ ማስታወቂያ ጥሪ እንዲደረግላቸው ታዘ በቀን 11/03/2013 ዓ/ም በታተመ አዲስ ዘመን ጋዜጣ በወጣ መጥሪያ ጥሪ እንደተደረገላቸው የሚገልጽ ጋዜጣ በማስረጃነት የቀረበ ቢሆንም ተጠሪዎች ባለመቅረባቸው መልስ የማቅረብ መብታቸው ታልፏል።

ከዚህ በላይ የተመለከተው የአመልካች አቤቱታና መሰረታዊ የሕግ ስህተት የተፈጸመበት ነው የተባለው ትእዛዝና ውሳኔ ይዘት ሲሆን እኛም በሐራጅ ማስታወቂያው ላይ ያልተመለከተውን አክሲዮን ማህበሩ የጠየቀውን እዳ ጭምር አመልካች ሲከፍሉ ነው የአክሲዮኑ ስሙ-ሀብት በስማቸው ዞሮ የሚመዘገበው ተብሎ በመወሰኑ የተፈጸመ መሰረታዊ የሕግ ስህተት መኖር አለመኖሩን አግባብነት ካለው የሕግ ድንጋጌዎች ጋር በማገናዘብ እንደሚከተለው መርምረናል።

እንደመረመርነውም አመልካች በፌዴራል ፍርድ ቤቶች ፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት አማካኝነት በወጣው የሐራጅ ሽያጭ በመሳተፍ በጨረታው አሸናፊ በመሆን የገዙት በ2ኛ ተጠሪ ስም ተመዝግቦ በሲነመር ትራዲንግ አክሲዮን ማህበር የሚገኝ አክሲዮን ነው። ዳይሬክቶሬቱ የአክሲዮን ሐራጅ ሽያጭ ለማከናወን ለሕዝብ ይፋ ባደረገው ማስታወቂያ ላይ ከአክሲዮኑ ጋር በተያያዘ ከባለአክሲዮኑ የሚፈለገውን እዳ አለመግለጹ ተረጋግጧል። ዳይሬክቶሬቱ በዚህ አግባብ እዳ መኖር አለመኖሩን በማስታወቂያው ላይ ሳይገልጽ ማስታወቂያ ያወጣበትን ምክንያት እንዲያብራር በከፍተኛ ፍርድ ቤት ተጠይቆ በሰጠው አስተያየት አክሲዮን ለመሸጥ በሚወጣ ማስታወቂያ ላይ የእዳ መኖር አለመኖር መግለጽ የተለመደ አሰራር እንዳልሆነ ገልጿል።

በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 423(2/ለ እና ሠ) ስር በፍርድ አፈጻጸም ምክንያት ንብረት ለመሸጥ ለሕዝብ ይፋ በሚደረግ የሐራጅ ሽያጭ ማስታወቂያ ላይ ከሚሸጠው ንብረት ላይ የሚጠየቅ መብት ወይም ማንኛውንም ተጫራች ሊያውቀው የሚገባ ዝርዝር መገለጽ እንዳለበት ተደንግጓል። በሐራጅ ማስታወቂያው ላይ በዚህ መልኩ እንዲገለጽ ሕጉ የሚያስገድደው ተንቀሳቃሽ(ግዙፍነት ያለውም ሆነ ግዙፍነት የሌለው) ንብረትም ሆነ የማይንቀሳቀስ ንብረት ለመሸጥ በሚወጣው ማስታወቂያ ላይ ሁሉ እንደሆነ የድንጋጌው ይዘት ያሳያል። ይህ እንዲሆን ያስፈለገበት ዓላማ ገዥ ስለንበረቱ ባህርያትና ንብረቱን ከገዛ በኋላ ስለሚመጣበት ኃላፊነት እንዲሁም የሚያስከትልበትን ወጪ አወቆና አመዛዝኖ

ለንብረቱ ተገቢ ነው ብሎ ያመነውን ዋጋ በመወሰን መጫረት እንዲችል ነው። በፍርድ ባለአዳወ ስም ተመዝግቦ የሚገኝ አክሲዮን በሐራጅ ለመሸጥ ማስታወቂያው ያወጣው የፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት አክሲዮን ለመሸጥ በሚወጣ ማስታወቂያ ላይ ከአክሲዮኑ የሚፈለግ እዳ ስለመኖሩ የሚገለጽበት የተለመደ አሰራር የለም ሲል የገለጸው በፍ/ብ/ስ/ስ/ሕግ ቁጥር 423(2/ለ እና ሠ) ላይ በአስገዳጅነት የተደነገገውን ያላገናዘበ ነው ። የሥር የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ዳይሬክቶሬቱ የገለጸለትን እንዳለ በመቀበል እዳ መኖር አለመኖሩን ገዥ በራሱ አስቀድሞ ማረጋገጥ የሚገባው እንጂ በሐራጅ ማስታወቂያ ላይ ሊገለጽ የሚገባ ነገር እንዳልሆነ በመጥቀስ መወሰኑ ተጠቃሾችን የሥነ ሥርዓት ሕጉን ድንጋጌ መሰረት ያደረገ ባለመሆኑ በጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት ከዚህ አኳያ በስር ፍርድ ቤት የተፈጸመው ስህተት ታርሞ መወሰኑ ተገቢ ነው። በዚህ መልኩ የሥነ ሥርዓት ሕጉን ተከትሎ የሐራጅ ማስታወቂያ ሲወጣ ሽያጭ የተፈጸመበት አክሲዮን ሥሙ-ሀብት ሲተላለፍ ለአክሲዮን ማህበሩ የሚከፈል ዕዳ ስለመኖሩ ተገቢው ዝርዝር አለመግለጹ የሐራጅ ሽያጩ ጉልህ የሆነ የአሻሻጥ ጉድለት እንዳለበት በግልጽ የሚያሳይ ነው።

በሌላ በኩል የሐራጅ ማስታወቂያ ሲወጣ ሽያጭ የተፈጸመበት አክሲዮን ሥሙ-ሀብት ሲተላለፍ ለአክሲዮን ማህበሩ የሚከፈል ዕዳ ስለመኖሩ ተገቢው ዝርዝር አለመግለጹ የሐራጅ ሽያጩ ጉልህ የሆነ የአሻሻጥ ጉድለት እንዳለበት የሚያሳይ መሆኑ በተረጋገጠበት የአክሲዮኑ ስሙ-ሀብት ወደ አመልካች ስም ዞሮ የሚመዘገበው ወይም አመልካች ባለአክሲዮን እንደሆኑ የሚገልጽ ማስረጃ የሚሰጣቸው በምን አግባብ ነው የሚለው ነጥብ የዚህን ችሎት ምላሽ የሚሻ ነው። የሐራጅ ሽያጩ እንዲፈጸም ያዘዘው የሥር ፍርድ ቤት በፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት በኩል እንዲሸጥ ያደረገውን አክሲዮን የፍርድ ባለዕዳው በአክሲዮኖ ላይ በነበራቸው መብትና ግዴታ ልክ ለአመልካች(ለገዥ) የማስተላለፍ ኃላፊነት ስላለበት የአመልካችን ሥሙ-ሀብት ዝውውር ይፈጸምልኝ አቤቱታ ማስተናገድ አለበት።

በሌላ በኩል በሐራጅ የተሸጠው ንብረት አክሲዮን ስለሆነ እንደሚታወቀው አክሲዮን ደግሞ ግዙፍነት የሌለው ተንቀሳቃሽ ንብረት ነው። በፍ/ብ/ስ/ስ/ሕግ ቁጥር 435 ስር የሚንቀሳቀስ ንብረት እንዲሸጥ በሚወጣው ማስታወቂያ ላይ ጉድለት በመገኘቱ ወይም የሽያጩ ሥነ ሥርዓት በትክክል ባለመፈጸሙ ምክንያት ማናቸውም የሚንቀሳቀስ ንብረት ሽያጭ እንደማይፈርስ፤ ይልቁንም በሥርዓቱ መጓደል ምክንያት ጉዳት የደረሰበት ማናቸውም ሰው ለጉዳቱ ኃላፊ በሆነው ሰው ላይ ክስ አቅርቦ ተገቢ ካሳውን ሊጠይቅ እንደሚችል፤ ለጉድለቱ ኃላፊ የሆነው ገዥው ራሱ የሆነ እንደሆነ ግን የገዛውን እቃ እንዲመልስ ወይም ካሳ እንዲከፍል ሊወሰን እንደሚገባ ተደንግጓል። ይህ ድንጋጌ የሚያስገነዝበው የሚንቀሳቀስ ንብረት ለመሸጥ የተደረገ የሐራጅ ሽያጭ በገዥ ጉድለት ካልሆነ በስተቀር በሌላ ጉድለት ሊፈርስ እንደማይችልና የሚሸጠው አክሲዮን በሆነ ጊዜ በሐራጅ ማስታወቂያው ላይ በተፈጠረ ጉድለት ምክንያት ወይም የሽያጩ ሥነ ሥርዓት በትክክል አለመፈጸሙን መሰረት በማድረግ ሐራጁ ሊፈርስ የሚችልበትን ልዩ ሁኔታ ድንጋጌው አለማመላከቱን ነው።

እንዲሁም ሽያጩን ከወል ሕግ አንጻር የተመለከትን እንደሆነም የሐራጅ ማስታወቂያ ለሕዝብ ይፋ ተደርጎ አመልካች በሀራጅ ማስታወቂያው መነሻ በሐራጁ ተሳትፎው አሸናፊ የሚያደርጋቸውን ዋጋ ሲያቀርቡ ወል የማቅረብ ተግባር (Offer) እንዳደረጉ ስለሚቆጠርና የፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት አመልካች ያቀረቡትን ክፍተኛ ዋጋ በመቀበል የጨረታው አሸናፊ እንደሆኑ ሲገልጽ ወል የመቀበል ተግባር (Acceptance) እንደፈጸመ ስለሚያሳይ የአክሲዮን ሽያጭ ወል ተቋቁሟል። የአንድ ወል ተዋዋይ ወገን እውነቱን አወቆ ቢሆን ኖሮ ወሉን ሊዋዋል እንደማይችል ማስረዳት ከቻለ እንዲህ አይነት ስህተት የወል ማፍረሻ ሊሆን የሚችል ዐይነተኛ ስህተት (fundamental mistake) ተደርጎ ሊወሰድ የሚችል በመሆኑ በፍ/ብ/ሕግ ቁጥር 1797 እና 1798 ስር እንደተደነገገው ወሉ እንዲፈርስ መጠየቅ ይችላል። ሆኖም አመልካች ከአክሲዮኑ ጋር በተያያዘ አክሲዮን ማኅበሩ የሚጠይቀው እዳ መጠን በሐራጅ ማስታወቂያ ላይ ተገልጾ ቢሆን ኖሮ በጨረታው በመሳተፍ አክሲዮኑን አልገዛም ነበር በማለት የሽያጭ ወሉ እንዲፈርስ ባለመጠየቃቸው የወል ሕጉን መሰረት በማድረግ የሐራጅ ሽያጩ እንዲፈርስ ሊወሰን የሚችልበት አግባብ የለም።

በተጨማሪም ለክርክሩ መነሻ የሆነው በሐራጅ ማስታወቂያው ላይ የተፈጠረ ጉድለት የሚመለከት በመሆኑ ይህንን እንደ ጉድለት የሚቆጥረው የፍትህ ብሔር ሥነ ሥርዓት ሕግ በመሆኑ የዚህ ጉድለት ሕጋዊ ወጤት ምን ሊሆን ይገባል የሚለውን ለመወሰን ተፈጻሚ ሊደረግ የሚገባውም ከወል ሕግ ይልቅ ይኸው የሥነ ሥርዓት ሕግ ሊሆን ይገባል። ከላይ እንደተገለጸው አመልካች የሐራጅ ሽያጩ እንዲፈርስ አለመጠየቃቸው እንደተጠበቀ ሆኖ ሐራጁ እንዲፈርስ ቢጠይቁ እንኳን በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕጉ ቁጥር 435 ላይ የተደነገገው በጠባቡ መተርጎም ስላለበት በአክሲዮን ሽያጭ ማስታወቂያ ላይ መገለጽ የሚገባው ነገር ባለመገለጹ ምክንያት በተፈጠረ ጉድለት ምክንያት ሐራጁ ሊፈርስ አይችልም። ሕጉ በዚህ ድንጋጌ እንደ መፍትሔ ያስቀመጠው የሐራጅ ሽያጩን ማፍረስ ሳይሆን በተከሰተው ጉድለት ምክንያት ጉዳት የደረሰበት ማንኛውም ሰው የሐራጅ ሽያጩ ሳይፈርስ ለጉዳቱ አላፊ በሆነው ሰው ላይ ክስ አቅርቦ ተገቢ ካሳ እንዲከፈለው ጠይቆ የሚካሰበትን አግባብ ነው። ከዚህ ጋር በተያያዘ ይግባኝ እየተሰማ እያለ የፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት በክርክሩ ጣልቃ እንዲገባ አመልክቼ ይግባኝ ሰሚው ችሎት አቤቱታዬን አለመቀበሉ ስህተት ነው በማለት ያቀረቡትን አቤቱታ መርምረናል። አመልካች ይግባኝ ያቀረቡት በአፈጻጸም መዝገብ ላይ የስር ፍርድ ቤት ሰጥቶ የነበረውን ትእዛዝ በመቃወም ነው። የፍርድ አፈጻጸም መዝገብ በዋናነት የሚከፈተው ፍርድ ለማስፈጸም በመሆኑ በዋናው ክርክር ጊዜ ያልነበረና ፍርዱ የማይመለከተው ሰው በክርክሩ እንዲሳተፍ በማድረግ እየተሰማ ለደረሰው ጉዳት ኃላፊነት ያለበት ሰው ማነው ምን ያህል ካሳ መክፈል አለበት በሚለው ጭብጥ ላይ ክርክር ተሰምቶ ወሳኔ የሚሰጥበት አይደለም። ለዚህም ነው በፍ/ብ/ስ/ስ/ሕግ ቁጥር 435 ላይ ጉዳት የደረሰበት ሰው ካሳ መጠየቅ የሚችለው ኃላፊነት ባለበት ሰው ላይ ክስ በማቅረብ ነው ተብሎ የተደነገገው። ስለሆነም ይግባኝ

ሰሚዉ ችሎት አመልካች የፍርድ አፈጻጸም ዳይሬክቶሬት በፍርድ አፈጻጸም መዝገብ ላይ ጣልቃ እንዲገቡ በመጠየቅ ያቀረቡትን አቤቱታ አለመቀበሉ የሥነ ሥርዓት ሕግ ድጋፍ ያለዉ ነዉ።

ሲጠቃለል አመልካች በሐራጅ ማስታወቂያዉ ጉድለት ምክንያት ከአክሲዮኑ ዋጋ በላይ ተጨማሪ እዳ እንዲከፍል ተጠይቀዉ እዳዉን በመክፈላቸዉ የሚደርስባቸዉን ኪሳራ (ጉዳት) አግባብ ባለዉ ሕግ መሰረት ኃላፊነት ባለበት ሰዉ ላይ ክስ በመመስረት እንዲተካላቸዉ ሊጠይቁ ከሚችሉ በስተቀር እዳዉ አይመለከተኝም በሚል ያቀረቡት ክርክር ተቀባይነት ያለዉ አይደለም።በመሆኑም የአክሲዮኑ ሥሙ ሀብት ወደ አመልካች ስም ዞሮ ሊመዘገብና አመልካች ባለአክሲዮን መሆናቸዉን የሚገልጽ ማስረጃ ከአክሲዮን ማኅበሩ እንዲሰጣቸዉ ፍርዱን የሚያስፈጽመዉ ፍርድ ቤት ሊያዝ የሚችለዉ የፍርድ ባለዕዳዉ በአክሲዮኑ ላይ በነበራቸዉ መብትና ግዴታ ልክ በመሆኑ አመልካች እዳዉን መክፈል አለባቸዉ ተብሎ በስር ፍርድ ቤትና በይግባኝ ሰሚዉ ችሎት በመወሰኑ የተፈጸመ ስህተት ባለመኖሩ ተከታዩን ወስነናል።

ዉ ሳ ኔ

1. የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በመ/ቁጥር 185895 ላይ በቀን 02/07/2011ዓ/ም የሰጠዉ ትዕዛዝ እና የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት በመ/ቁጥር 175625 ላይ በቀን 04/06/2012 ዓ/ም የሰጠዉ ዉሳኔ በፍ/ብ/ስ/ስ/ሕግ ቁጥር 348/1 መሰረት ጸንተዋል።
2. ግራ ቀኝ በዚህ ችሎት ያወጡትን ወጪ የየራሳቸዉን እንዲችሉ ተወስኗል።

ት እ ዛ ዝ

1. የዉሳኔዉ ግልባጭ ለሥር ፍርድ ቤት ይተላለፍ። ግራ ቀኝ ሲጠይቁም ግልባጩ ይሰጣቸዉ።
2. በመዝገቡ ላይ የተሰጠ እግድ ካለ ተነስቷል።ይጻፍ።
3. መዝገቡ ተዘግቷል፤ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

ማ/አ